

AINEKOHTAISET VINTKIT OPINTO-OHJAUS

*lähde: OPO-AI koulutus 2024 / OPH

Opinto-ohjaus

A: Tekoäly opinto-ohjaajan työn tukena*

- viesteihin vastaaminen ja tiedotus
- kirjoittaminen
- kielen kääntäminen
- tehtävien laatiminen*
- ohjauksen ja opetuksen suunnittelu
- työskentelytapojen kehittäminen

A) Oman työn tuki – Chat GPT, Copilot ym.

- Uusien ideoiden kehittäminen, erilaisten näkökulmien hakeminen, mahdollisuuksien ja vaihtoehtojen kartoittaminen
- Tekstin ja kuvien tuottaminen sekä parantelu, kielen kääntäminen
- Oman työskentelyn tehostaminen, kalenterinhallinta, tehtävien aikatauluttaminen ja priorisointi
- Ohjeet, neuvot, käyttöopastus ym. 🗉 usein on helpompi kysyä luonnollisella kielellä kuin etsiä hakukoneella ohjetta

*Esimerkkinä Copilotin käyttö opetuksen suunnittelussa (Salla Niittymäki 10/24, OPO-AI)

Kysymys: Minulla on yläkoulun oppilaiden opinto-ohjaus tunnin aiheena työelämätaidot. Mitä eri näkökulmia aiheeseen voisi olla?

Copilotin vastaus: Työelämätaidot ovat erittäin tärkeä aihe yläkoululaisille, ja siihen voi lähestyä monesta eri näkökulmasta. Tässä muutamia ehdotuksia:

1. Perustaidot:

- **Kommunikaatiotaidot:** Kuinka ilmaista itseään selkeästi ja kuunnella aktiivisesti.
- **Tiimityöskentely:** Yhteistyön merkitys ja roolien jakaminen tiimissä.
- **Ajanhallinta:** Tehokas ajankäyttö ja priorisointi.

2. Ammattietiketti:

- **Käytöstavat:** Ammattimainen käytös ja pukeutuminen.
- **Verkostoituminen:** Kuinka luoda ja ylläpitää ammatillisia suhteita.

3. Tekniset taidot:

- **Tietotekniikka:** Perustaidot tietokoneiden ja ohjelmistojen käytössä.
- **Sosiaalinen media:** Ammatillinen käyttö ja digitaalinen jalanjälki.

4. Itsensä johtaminen:

- **Motivaatio ja tavoitteet:** Kuinka asettaa ja saavuttaa henkilökohtaisia ja ammatillisia tavoitteita.
- **Resilienssi:** Kuinka käsitellä stressiä ja epäonnistumisia.

5. Työnhaku:

- **CV ja työhakemus:** Kuinka kirjoittaa tehokas CV ja työhakemus.
- **Työhaastattelut:** Valmistautuminen ja käyttäytyminen työhaastattelussa.

6. Työelämän oikeudet ja velvollisuudet:

- **Työsopimukset:** Mitä työsopimuksessa tulisi olla ja mitä se tarkoittaa.
- **Työaikalaki ja palkkaus:** Perustiedot työaikalasta ja palkkauksesta.

7. Yrittäjyys:

- **Liikeidean kehittäminen:** Kuinka kehittää ja arvioida liikeideoita.
- **Perustaidot:** Perustiedot yrityksen perustamisesta ja pyörittämisestä.

Copilot kysyy: Voitko kertoa jokin näistä näkökulmista erityisen tärkeä tai kiinnostava oppilaillesi? Voimme syventyä siihen tarkemmin.

B: Ohjauksen ja oppijoiden kanssa työskentelyn tueksi:

- opintomahdollisuudet
- työelämätaidot
- mahdollisuuksien kartoittaminen
- tiedon hankinta
- opiskelutaidot
- itsetuntemus; itsensä johtaminen
- ajanhallinta
- urasuunnittelu

Esimerkkinä ohjauksessa ja oppijoiden kanssa työskentelyssä:

- Tukemaan tiedonhakua vaikeasti löydettävistä tiedoista
- Vaihtoehtojen ja mahdollisuuksien kartoittaminen
- Eri jatko-opintovaihtoehtojen pallotteluun ja ideointiin
- Oppimisen ja opiskelun tukemiseen: avuksi opiskelijalle, jolla on haasteita joustavassa ajattelussa (autismin kirjo) tai avuksi opiskelijalle, jolla on vaikeuksia tuottaa pitkiä tekstejä (lukivaikeus)

C. Valmiit tai itse rakennetut (esim. Chat GPT:n omat GTP:t) tekoälysovellukset:

- ohjaustarpeiden tunnistamiseen / ohjauksen pariin hakeutumiseen
- opintovalintojen tekemiseen
- oppimisen tukeen
- uraohjaukseen

Esimerkkinä skenaarioita tekoälyn hyödyntämisestä osana uraohjausta (Ohjaus tulevaisuuden työhön -hanke, Opo-AI 2024, XAMK)

Opinto-ohjaus: ideoista käytäntöön

- **Linkkivinkit / Matleena Laakso:**

- <https://padlet.com/matlaakso/teko-ly-opetuksessa-linkkivinkkej-1y9ff5rw8tqmc4z8>

Opinto-ohjaus: ideoista käytäntöön

- Ohjauksen / opinto-ohjaajan etiikka, vastuu
 - Tämän päivän ja tulevaisuuden työelämätaidot - voiko kieltäytyä hyödyntämästä / kieltää ei ainakaan voi
 - Tekoälyn vastuullinen käyttö edellyttää, että sitä on harjoitellut, ymmärtää mahdollisuudet ja riskit
 - "Harjoitus tekee mestarin"